

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7CoCsp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119200724
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1119200724.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členiek senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Niny Dubovskej, v právnej veci žalobcu: X. B. Q., T..Q., D.: XX XXX XXX, Q. Q. O. XX, Ž., proti žalovanému: X. I.Š., Z.. X.X.XXXX, B. F. Z. X, B., X. B. V. O. XX, B., o zaplatenie 1.544,16 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20.7.2020, č.k. 16Csp/2/2019-174, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti p o t v r d z u j e.

Žalovanému sa proti žalobcovi priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi nezaplatenú istinu vo výške 1.379,66 eur, úrok vo výške 61,73 eur, úroky z omeškania vo výške 0,77 eur, úrok vo výške 11,50% ročne z nezaplatenej istiny 1.544,16 eur od 14.12.2018 do 14.2.2020, z nezaplatenej istiny 1.524,16 eur od 15.2.2020 do 9.4.2020, z nezaplatenej istiny 1.496,66 eur od 10.4.2020 do 13.5.2020, z nezaplatenej istiny 1.476,66 eur od 14.5.2020 do 10.6.2020, z nezaplatenej istiny 1.429,66 eur od 11.6.2020 do 15.7.2020, z nezaplatenej istiny vo výške 1.379,66 eur od 16.7.2020 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 1.544,16 eur odo dňa 14.12.2018 do 14.2.2020, z nezaplatenej istiny 1.524,16 eur od 15.2.2020 do 9.4.2020, z nezaplatenej istiny 1.496,66 eur od 10.4.2020 do 13.5.2020, z nezaplatenej istiny 1.476,66 eur od 14.5.2020 do 10.6.2020, z nezaplatenej istiny 1.429,66 eur od 11.6.2020 do 15.7.2020, z nezaplatenej istiny vo výške 1.379,66 eur od 16.7.2020 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 61,73 eur od 14.12.2018 do zaplatenia a poplatok za poistenie vo výške 1,46 eur, všetko spolu v pravidelných mesačných splátkach vo výške 25 eur mesačne, vždy do 25. dňa každého mesiaca, počnúc nasledujúcim mesiacom po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.), konanie v časti žaloby o zaplatenie istiny vo výške 67,50 eur s príslušenstvom zastavil (výrok III.) a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok IV.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 144, § 145 ods. 1, 2, § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), ust. § 369 ods. 1, § 497, § 499 a § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), ust. § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len "nariadenie č. 87/1995 Z.z.") a § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 1, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“) a vecne tým, že zmluvu uzatvorenú medzi sporovými

stranami posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému dohodnutú pôžičku vo výške 2 000 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnutú pôžičku v pravidelných mesačných splátkach po 29,92 eur spolu s poplatkom za poistenie 0,73 eur/mesačne t.j. v splátke spolu 30,65 eur a zaplatiť úroky vo výške 11,50% ročne a to všetko v 108 mesačných splátkach. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania a právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v časti o zaplatenie nezaplatenej istiny vo výške 1.379,66 eur a úrokov špecifikovaných vo výroku I. napadnutého rozhodnutia, preto žalobe v tejto časti vyhovel. V časti o zaplatenie sumy 97 eur žalobu zamietol, nakoľko žalovaný uvedenú sumu žalobcovi po podaní žaloby preukázateľne zaplatil a žalovaný na jej zaplatenie nerefletoval späťvzatím žaloby. Vo vzťahu k nároku na zaplatenie sumy 67,50 eur konanie zastavil pre späťvzatie tejto časti žaloby žalobcom pred predbežným prejednaním sporu a pojednávaním vo veci samej. Priznanú sumu povolil žalovanému splácať v pravidelných mesačných splátkach po 25 eur mesačne vzhľadom na žalobcom deklarovanú a zároveň aj preukázanú sociálnu a finančnú situáciu, keď mal za preukázané, že žalovanému po zohľadnení priznanej mesačnej splátky vo výške 25 eur ostane na živobytie suma 218,20 eur. Pri povolení splácať žalovanú sumu v splátkach zohľadnil skutočnosť, že životné minimum, ktoré je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze predstavuje ku dňu 1. júlu 2020 sumu 214,83 eur mesačne a tiež skutočnosť, že žalovaný mesačne žalobcom uplatnený nárok od februára 2020 pravidelne spláca. Vzhľadom na uvedené považoval splátky vo výške 25 eur za primerané s tým, že zároveň rozhodol, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. s prihliadnutím aj na zastavenie konania, ktoré procesne zaviniť žalovaný.

3. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti, ktorou súd povolil žalovanému splácať dlh v splátkach vo výške 25 eur mesačne podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p., t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd v zmysle § 232 ods. 3 C.s.p. má možnosť neurčiť paričnú lehotu alebo určiť paričnú lehotu dlhšiu ako tri dni avšak výlučne v odôvodnených prípadoch (nie splátky), s poukazom na judikatúru odvolacích súdov (rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 16.5.2017, sp.zn. 11Co/91/2017, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 19.6.2019, sp.zn. 15Co/87/2019 a rozsudok Krajského súdu Trenčín zo dňa 17.4.2019, sp.zn. 19Co/163/2018). Namietal, že súd prvej inštancie priznaním možnosti plnenia dlhu v splátkach po 25 eur postupoval v rozpore so zákonom. Uviedol, že namiesto určitej sankcie za to, že si žalovaný neplnil svoje zmluvné povinnosti, bol žalovaný touto formou za porušenie zmluvy „odmenený“, s tým, že pri takto určenej splátke bude splácať iba istinu viac než 4,5 roka, a to dokonca za výhodnejších podmienok ako boli dohodnuté v úverovej zmluve, keďže splátka v zmysle zmluvy predstavovala 29,92 eur. Konštatoval, že výkon práva, ktorý motivuje k neplneniu si zmluvných povinností, nie je v súlade so spravodlivou ochranou porušených práv zakotvenou v C.s.p. a nie je možné prihliadnuť len na finančnú situáciu žalovaného, pretože žalobca má nepochybne právo, aby mu jeho pohľadávka bola zaplatená v primeranej lehote, pričom právo žalobcu nemôže byť porušené len preto, že žalovaný berie na seba záväzky v takej výške, že zjavne nie je schopný ich plniť. Mal za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty. S poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.3.2013, sp.zn. 7Cdo/116/2012 konštatoval, že hľadiská pre úvahu súdu o povolení splácať dlh v splátkach sú osobné a majetkové pomery strán, výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, prejavovaná snaha o plnenie záväzku žalovaným, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, doba, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerne zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. Podľa jeho názoru v danom prípade neboli naplnené odôvodnené dôvody pre priznanie plnenia v splátkach, zohľadňujúc výšku dlhu, ako aj ľahostajný prístup žalovaného k plneniu si svojich zmluvných povinností. Zdôraznil, že plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a ide o osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa s tým, že súd pripúšťajúci možnosť zaplatenia dlhu v splátkach musí presvedčivo zdôvodniť svoj záver. Poukázal v tejto súvislosti na aktuálnu judikatúru (rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 1.3.2017, sp.zn. 24Co/322/2016, uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 28.5.2018, sp.zn. 23Co/392/2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 25.5.2017, sp.zn. 8Co/135/2017, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.2.2018, sp.zn. 19Co/157/2017, uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 22.2.2017, sp.zn. 7Co/33/2017). Na základe uvedeného

žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného na zaplatenie dlhu v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

4. Žalovaný v podaní nazvanom „Odvolanie“, ktoré odvolací súd podľa obsahu vyhodnotil ako vyjadrenie k odvolaniu žalobcu uviedol, že jeho situácia sa nezmenila, dokonca prišiel o zamestnanie dňa 31.10.2020 a evidoval sa na úrade práce od 1.11.2020 do 1.12.2020. Zároveň uviedol, že prácu si následne našiel iba na dohodu o pracovnej činnosti od 1.12.2020 do 30.11.2021 z dôvodu pandemickej situácie a je ochotný splácať žalobcovi svoj dlh po 25 eur, viac nie je v jeho silách platiť.

5. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie C.s.p. preskúmal a prejednal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania vo vzťahu k časti napadnutého výroku I. rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. V ust. § 232 ods. 3 C.s.p. je určené prioritné pravidlo, že v prípade povinnosti uloženej súdom je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na úvahe súdu, pričom ani určenie povinnosti plniť v splátkach fakticky nepredstavuje nič iné, ako len spôsob vyjadrenia dlhšej lehoty, s čím zákon počíta v ust. § 232 ods. 4 C.s.p.

7. Súd však môže dlhšiu lehotu určiť len výnimočne a v odôvodnených prípadoch t.j. na základe zistení potrebných skutočností vyplývajúcich z okolností toho-ktorého konkrétneho prípadu. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach musí súd ex offio prihliadnuť na osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného v konaní, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo súd zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti), pričom súd môže určiť, že nezaplatením, resp. omeškaním s plnením čo i len jednej splátky, nastáva zročnosť celého plnenia.

8. Súd musí lehotu na plnenie určiť tak, aby svojou dĺžkou nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi stranami. Závery súdu o tom, že je na mieste určenie dlhšej lehoty na plnenie než tri dni od právoplatnosti rozsudku, príp. že sa peňažné plnenie má platiť v splátkach, teda priznanie takejto „výhody“ povinnému subjektu musí byť vždy náležite odôvodnené (viď. R 126/1966, R 67/1966).

9. V prejednávanej veci prvoinštančný súd umožnil žalovanému zaplatiť žalobcovi priznanú sumu v splátkach vo výške 25 eur mesačne splatných vždy do 25. dňa každého mesiaca počnúc nasledujúcim mesiacom po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia. Pri rozhodovaní zohľadnil sociálnu a finančnú situáciu žalovaného s poukazom na výšku životného minima a tiež pravidelné splácanie dlhu žalovaným.

10. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím prvoinštančného súdu týkajúceho sa povolenia splácať dlh v splátkach. Na podporu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie dopĺňa, že z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalovaný pravidelne splácal zmluvne dohodnuté splátky od 10.9.2015 do 27.8.2018, následne svoj dlh prestal splácať v dôsledku straty zamestnania s tým, že od februára 2020 opätovne začal dlh splácať vo výške, ktorú mu umožnila jeho finančná situácia. Skutočnosti týkajúce sa príjmu a výdavkov žalovaného ako aj splácania dlhu boli v konaní preukázané listinnými dôkazmi.

11. Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu ohľadne dôvodov, pre ktoré umožnil žalovanému splácať žalovanú istinu vrátane jej príslušenstva, je možné dovodiť, že pri svojom rozhodnutí vychádzal z preukázaných tvrdení žalovaného o jeho nepriaznivej finančnej situácii, keď preskúmaním majetkových, zárobkových a osobných pomerov žalovaného zistil, že žalovanému po odpočítaní nutných životných nákladov a pravidelných splátok ostane suma vo výške životného minima. Berúc do úvahy ochotu žalovaného splácať dlh, ktorý od februára 2020 pravidelne splácal žalobcovi podľa svojich možností, je odôvodnené povolenie platenia dlhu s príslušenstvom žalovaným v splátkach. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalobcu o ľahostajnom prístupe žalovaného k plneniu si svojich zmluvných povinností s ohľadom na stratu zamestnania žalovaného, ktorá bola dôvodom nesplácania dlhu žalovaným. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené okolnosti na strane žalovaného odôvodňovali aj rozvrhnutie uhradenia priznaného peňažného plnenia v splátkach na dlhšie obdobie, presahujúce súdnou praxou

zaužívanú dobu (troch rokov), keby berúc do úvahy ťaživú finančnú a sociálnu situáciu žalovaného, nie je mu poskytnutá výhoda zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu, keď žalovaný je aj v danom prípade vystavený riziku straty výhody splátok v prípade omeškania so splácaním čo i len jednej splátky alebo jej časti. Odvolací súd sa nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu o neprimeranosti výhody poskytnutej žalovanému z dôvodu, že výška povolenej splátky je nižšia ako výška zmluvne dohodnutej splátky, keďže práve nepriaznivá finančná a sociálna situácia žalovaného bola a je dôvodom, pre ktorý žalovaný prestal splácať dlh v zmysle podmienok stanovených v zmluve. Naopak, na strane žalobcu neboli zistené žiadne okolnosti týkajúce sa majetkovej a finančnej situácie, ktoré by mohli viesť k zamedzeniu povolenia splácať dlh v splátkach. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia zohľadnil všetky skutočnosti uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.3.2013, sp.zn. 7Cdo/116/2012, na ktoré poukázal žalobca.

12. So zreteľom na uvedené možno uzavrieť, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a vec aj správne právne posúdil. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti vyhovujúceho výroku I. rozsudku, ktorým umožnil žalovanému uhradiť pohľadávku žalobcu v splátkach podľa ust. § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 a ust. § 255 ods. 1 a 2 C.s.p. a § 256 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).